

**ПРОГРАМА
РОЗВИТКУ МАЛОГО ТА
СЕРЕДНЬОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА
В МІСТІ ЗАПОРІЖЖІ
на 2022-2025 роки**

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

- БА – бізнес - асоціації;
- БІ – бізнес-інкубатори;
- БУ – банківські установи;
- ВОМР – виконавчі органи Запорізької міської ради;
- ГО – громадські організації;
- ГУ ДПСС – ГУ Держпродспоживслужби у Запорізькій області;
- ГУД – ГУ Держпраці у Запорізькій області;
- ДАтаМ – департамент архітектури та містобудування Запорізької міської ради;
- ДЕР – департамент економічного розвитку Запорізької міської ради;
- ДІтаБ - департамент інфраструктури та благоустрою Запорізької міської ради;
- ДКВтаП – департамент комунальної власності та приватизації Запорізької міської ради;
- ДКіТ – департамент культури і туризму Запорізької міської ради;
- ДНАПтаП – департамент надання адміністративних послуг та розвитку підприємництва Запорізької міської ради;
- ДО – донорські організації;
- ДОіН - департамент освіти і науки Запорізької міської ради;
- ДПС – державна податкова служба у Запорізькій області;
- ДССтАМ - департамент спорту, сім'ї та молоді Запорізької міської ради;
- ДФтАБП – департамент фінансової та бюджетної політики Запорізької міської ради;
- ЕКА – експортно – кредитна агенція;
- ЗВО – заклади вищої освіти;
- ЗМР – Запорізька міська рада;
- ЗМЦЗ – Запорізький міський центр зайнятості;
- ЗОСПП (р) – ЗОСПП (р) «Потенціал»;
- ЗТПП – Запорізька торгово-промислова палата;
- ІзБ - Інспекція з благоустрою Запорізької міської ради;
- КП «IPM» ЗМР - Інститут розвитку міста Запоріжжя;
- МДО – міжнародні донорські організації;
- МСП – мале та середнє підприємництво;
- МФ – міжнародні фонди;
- Програма МСП – програма розвитку малого та середнього підприємництва в місті Запоріжжі на 2022-2025 роки;
- РА – районні адміністрації Запорізької міської ради;
- СДРС - сектор Державної регуляторної служби у Запорізькій області;
- СПД – суб’єкт підприємницької діяльності;
- УВП - управління внутрішньої політики, преси та інформації Запорізької міської ради;
- УЗВ – управління з питань земельних відносин Запорізької міської ради;
- ФОП – фізична особа – підприємець;
- ФПС – фонди підтримки стартапів;
- ЦНАП – центр надання адміністративних послуг.

4
ЗМІСТ

1. ВСТУП	4
2. СТАН ТА АНАЛІЗ РОЗВИТКУ МСП У М. ЗАПОРІЖЖІ	2
3. МЕТА ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ МСП, СТРУКТУРА НАПРЯМІВ ДІЯЛЬНОСТІ, ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ.....	8
3.1. Мета Програми розвитку МСП.....	8
3.2. Структура напрямів діяльності.....	9
3.3. Очікувані результати.....	9
4. Фінансове забезпечення Програми.....	9
5. ЗАХОДИ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ МСП.....	11
6. ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ МСП У М. ЗАПОРІЖЖІ.....	32
6.1. Координація діяльності по виконанню Програми МСП.....	32
6.2. Моніторинг та оцінка.....	32

1. ВСТУП

Розвиток малого та середнього підприємництва (надалі - МСП), підвищення його конкурентоспроможності є основою економічного зростання, інновацій, створення робочих місць та соціальної інтеграції, базисом формування конкурентних відносин, наповнення бюджетів усіх рівнів, підвищення стандартів життя населення.

Позитивний імідж регіону як сприятливого для ведення бізнесу і вкладання капіталу дає можливість побудувати взаємовигідні для бізнес-структур і органів влади відносини, що дозволяють залучати капітал, необхідний для успішного соціально-економічного розвитку міста.

Сприяння розвитку МСП неможливе без комплексу послідовних, запрограмованих дій з боку органів місцевої влади.

Основними векторами розвитку МСП, визначеними Програмою розвитку МСП в м. Запоріжжя на 2022-2025 роки є підвищення конкурентоспроможності економіки міста шляхом розвитку екосистеми підтримки бізнесу, забезпечення ефективності процесів створення прозорого регуляторного середовища, доступності та якості адміністративних послуг, покращення бізнес-клімату, надання фінансової та інформаційної підтримки МСП, популяризації підприємницької культури та розвитку підприємницьких навичок, підвищення конкурентоспроможності місцевого бізнесу та розвитку туристичного бізнесу.

Заходи Програми МСП визначено з урахуванням переваг залучення до підприємництва усіх зацікавлених членів суспільства, формування підприємливості як ціннісної орієнтації та забезпечення рівного та простого доступу до ресурсів, інфраструктури і послуг з розвитку бізнесу у громаді для усіх категорій громадян.

Програма ґрунтуються на використанні наявних в місті умов та ресурсів, враховує положення Стратегії розвитку міста Запоріжжя до 2028 року та національні пріоритети розвитку МСП.

Програма МСП розроблена з урахуванням результатів роботи відповідної робочої групи, створеної розпорядженням міського голови від 20.10.2021 №174р.

Передбачається, що фінансування проектів Програми МСП здійснюватиметься відповідно до їх пріоритетності за рахунок коштів Запорізької міської територіальної громади та з інших незаборонених законодавством джерел.

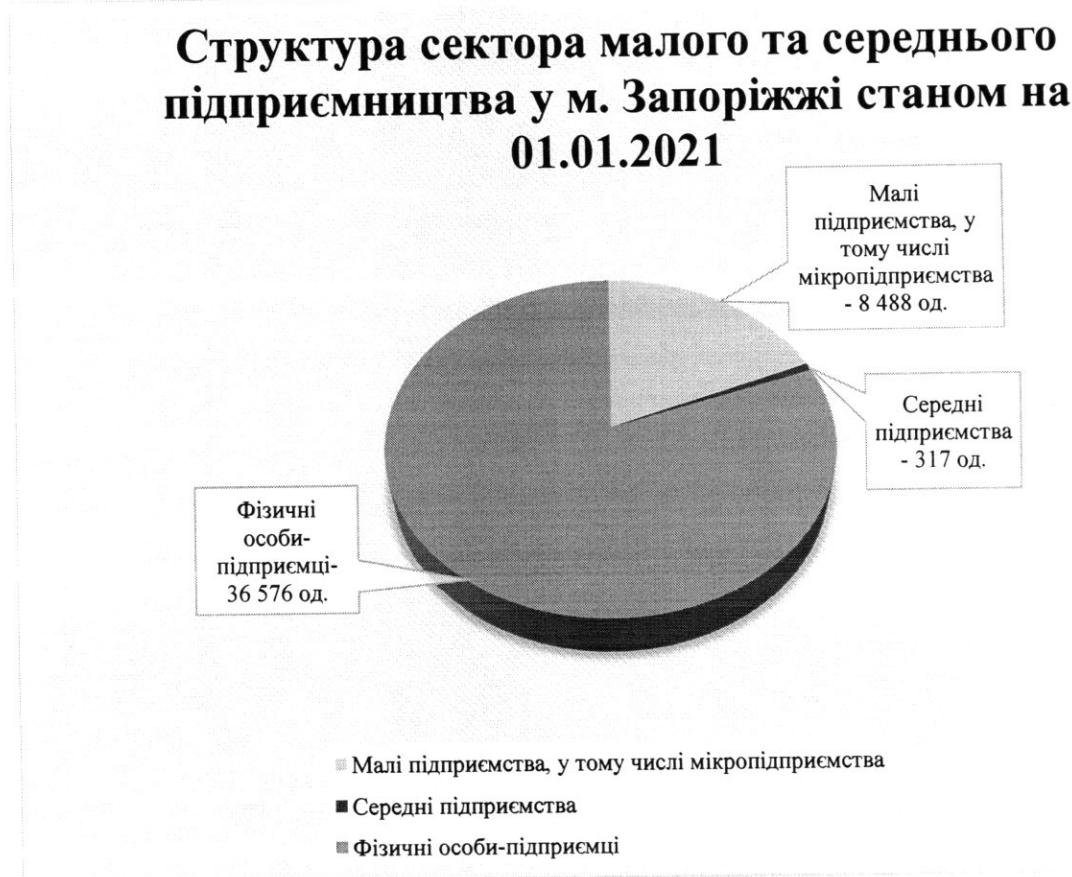
2. СТАН ТА АНАЛІЗ РОЗВИТКУ МСП У М. ЗАПОРІЖЖІ

Діяльність МСП має великий позитивний вплив на соціально-економічні процеси в місті.

У суб'єктів МСП зосереджено 65,9 % зайнятих працівників підприємств міста, обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) МСП складає 44,3% у загальному обсязі реалізованої продукції (товарів, послуг) підприємств міста, відрахування на соціальні заходи - 48,3% до загальних відрахувань на соціальні заходи по місту.

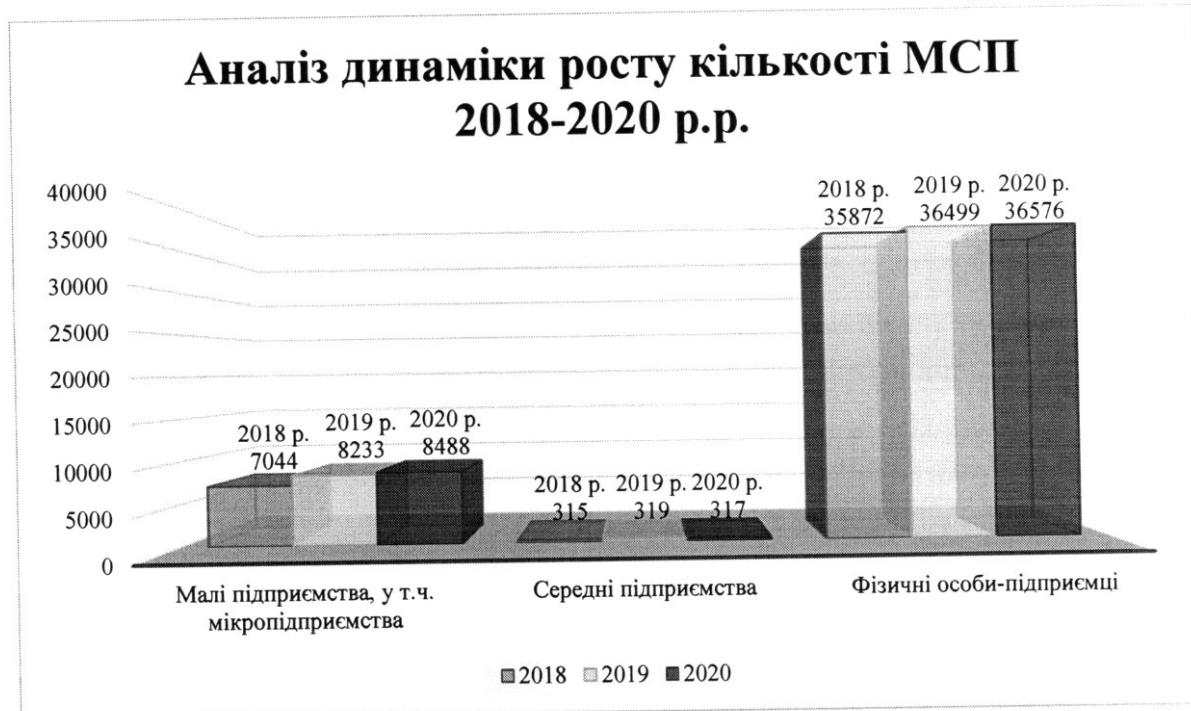
Серед всіх підприємств міста у 2020 році малий та середній бізнес становив 99,8 %.

Станом на 01.01.2021 за даними ГУ ДПС у Запорізькій області кількість суб'єктів малого та середнього підприємництва в м. Запоріжжі склала 45381 од., у тому числі фізичних осіб - підприємців (надалі - ФОП) - 36576 осіб, малих підприємств – 8488 од., середніх - 317 од.

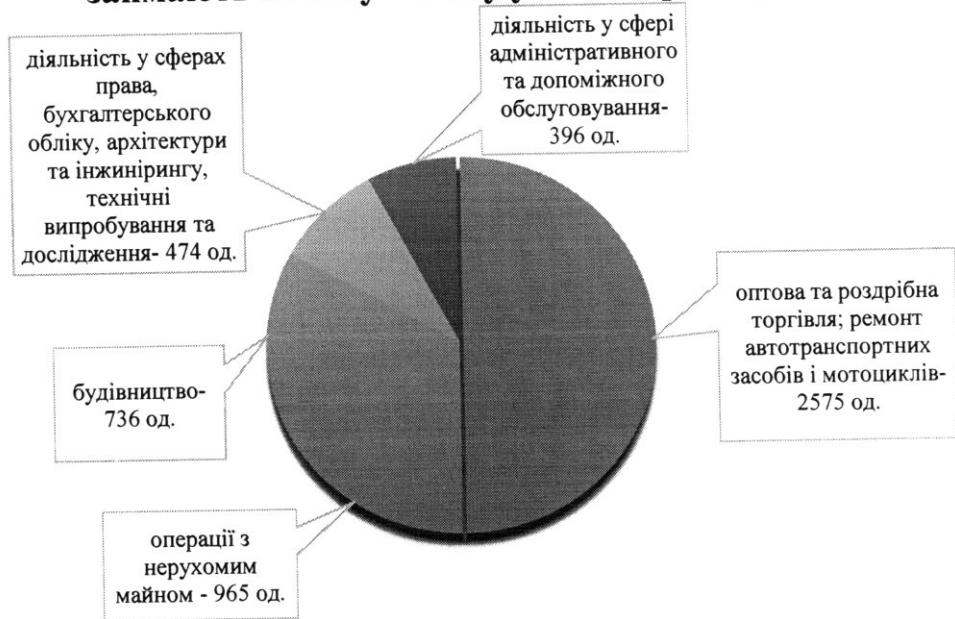
Результати проведеного аналізу динаміки росту кількості МСП свідчать, що з 2018 по 2020 рік зберігалася чітка тенденція до збільшення кількості

суб'єктів МСП. В цілому темп приросту становив 5,0 %, у тому числі фізичних осіб – 2,0 %, юридичних осіб – 19,6%.

У галузевій структурі МСП превалують сфера оптової та роздрібної торгівлі – 2575 підприємств (85,9% складають мікропідприємства, 11,3% - малі, 2,8% - середні); операції з нерухомим майном – 965 підприємств (94,2% - мікропідприємства, 4,7% - малі, 1,1% - середні), будівництво – 736 підприємств (84,5% - мікропідприємства, 13,1% - малі, 2,4% - середні); діяльність у сферах права, бухгалтерського обліку, архітектури та інженінінгу, технічні випробування та дослідження – 474 підприємства (86,7% - мікропідприємства, 11,0% - малі, 2,3% - середні); діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування – 396 підприємств (80,0% - мікропідприємства, 16,2% - малі, 3,8% - середні).

Кількість малих і середніх підприємств, які займають велику частку у м. Запоріжжі, од.

За даними ГУ статистики у Запорізькій області кількість зайнятих працівників на підприємствах сектору МСП у 2020 році становила 123,7 тис. осіб проти 101,8 тис. осіб в 2018 році, тобто збільшилась на 21,5%, у тому числі на середніх підприємствах - на 32,1%, на малих підприємствах – на 3,5%.

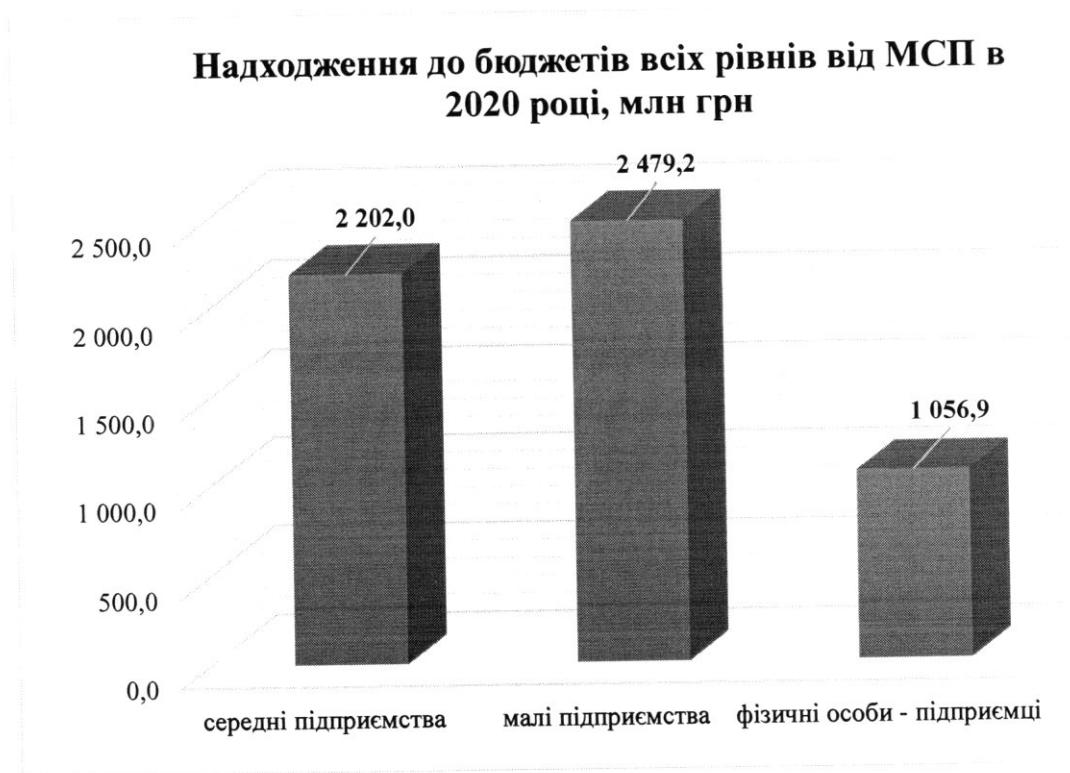
Середньорічна кількість найманих працівників малих та середніх підприємств у 2020 році збільшилася на 22,3% порівняно з 2018 роком та склала 122,1 тис. осіб, або 65,6% загальної кількості найманих працівників підприємств міста, у тому числі на середніх підприємствах - на 32,2%, на малих підприємствах – на 4,5%.

Рівень заробітної плати найманих працівників у секторі МСП в цілому по роках нижчий від рівня середньої заробітної плати найманих працівників по місту.

За підсумком 2020 року середньомісячна заробітна плата по Запорізькій області становила 11565 грн, при цьому на середніх підприємствах вона склала 9241 грн, на малих підприємствах – 6076 грн. Найнижче в середньому оплачувалась праця найманих працівників у ФОП і становила 4861 грн.

Внесок МСП у загальний обсяг реалізованої продукції по місту Запоріжжю в 2020 році становив 101,7 млрд грн або 44,3 % від загального обсягу реалізованої продукції, у тому числі від середніх підприємств - 25,8%, від малих – 18,5%; порівняно з 2018 роком зростання становило 7%.

Надходження до бюджетів всіх рівнів від МСП у 2020 році становили 5738,1 млн грн, у тому числі сплачено: середніми підприємствами – 2202,0 млн грн, малими – 2479,2 млн грн, фізичними особами - підприємцями – 1056,9 млн грн.

Частка надходжень від суб'єктів МСП склала 55,8% (на 2,8% більше, ніж у 2018 році).

За підсумками поточної оцінки МСП зазнали особливо негативних наслідків у результаті спалаху пандемії Covid-19 та впроваджених внаслідок цього стримувальних заходів та соціального дистанціювання, які привели до одночасного удару по попиту та пропозиції, що суттєво скоротило обсяги господарської діяльності. Підприємства відчули значне падіння доходів, зниження обсягів виробництва, багато з них ризикують серйозним дефіцитом ліквідності.

Згідно з опитуванням представників вітчизняного бізнесу, проведеним Спілкою українських підприємців для з'ясування їх оцінки впливу пандемії на власні компанії та українську економіку, майже 60% власників бізнесу продовжують діяльність під час обмежень (це переважно великий та середній бізнес), ще 29% – припинили роботу (характерно для мікробізнесу), 6% підприємців повністю закрили бізнес, у цю категорію потрапив переважно мікро-та малий бізнес та лише 3% респондентів вказали, що їхній бізнес зможе працювати тривалий час за необхідних умов (орендні канікули, віддалений доступ для співробітників, перегляд бізнес-моделі).

В рамках введеного карантину уряд обмежив ряд галузей економіки, орієнтованих на споживання (торгівля, громадське харчування, сфера послуг, туризм тощо), як наслідок, падіння зазнали виробництва, пов'язані з цими секторами економіки.

В період жорстких карантинних обмежень підприємцями успішно були апробовані декілька рішень щодо переформатування власної діяльності:

- випуск продукції, що користується найбільшим попитом (деякі компанії одразу ж після оголошення карантину перелаштували своє потужності на виготовлення масок, антисептиків);
- лояльність до клієнта і додатковий сервіс (з метою утримання клієнтської бази під час кризи бізнес запровадив програми лояльності, знизв ціни на певні послуги, запропонував додатковий сервіс);
- робота з клієнтами в онлайн-режимі.

Зважаючи на те в місті не відбулося загального зменшення кількості діючих МСП, тобто підприємці в більшості адаптувалися та переорієнтувалися відповідно до ситуації.

Окрім прийнятих короткотермінових заходів підтримки в середньо-/довгостроковій перспективі знадобляться конкретні стратегії: відновленню МСП можна сприяти шляхом спрощення доступу до фінансування, забезпечення більш гнучкого регулювання, а також сприяння їх цифровій трансформації.

3. МЕТА ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ МСП, СТРУКТУРА НАПРЯМІВ ДІЯЛЬНОСТІ, ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

3.1. Мета Програми

Особливе місце у формуванні економічних передумов становлення іміджу регіону займає його інвестиційна привабливість. Розвиток бізнесу та залучення інвестицій сприяє відродженню підприємницької ініціативи, створенню робочих місць, розвитку інфраструктури та побутового обслуговування.

Програма визначає основні шляхи реалізації на міському рівні державної політики розвитку підприємництва у тісному зв'язку з регіональною політикою, політикою зайнятості населення та інвестиційно-інноваційними напрямками розвитку міста, вона також спрямована на посилення ролі органів місцевого самоврядування в процесі підтримки підприємництва, підвищення його значущості у соціально-економічному розвитку міста і є дієвим інструментом вирішення актуальних питань підприємництва.

3.2. Структура напрямів діяльності

Напрями діяльності (пріоритетні завдання) розвитку підприємництва в м. Запоріжжі визначені на підставі проведеного якісного та кількісного аналізів бізнес-середовища та стану розвитку МСП та відпрацьовані робочою групою з розробки Програми розвитку малого та середнього підприємництва в м. Запоріжжі на 2022-2025 роки і спрямовані на поліпшення бізнес-клімату, надання якісних послуг для МСП, полегшення доступу підприємців до фінансування, створення інфраструктури підтримки та розвитку МСП та посилення їх конкурентоспроможності.

Досягнення визначених цілей заплановано за рахунок реалізації низки заходів у рамках пріоритетних завдань, визначених Програмою.

Напрям діяльності 1. Прозоре регуляторне середовище;

Напрям діяльності 2. Доступність та якість адміністративних послуг;

Напрям діяльності 3. Покращення бізнес-клімату;

Напрям діяльності 4. Фінансова підтримка МСП;

Напрям діяльності 5. Інформаційна підтримка МСП;

Напрям діяльності 6. Розвиток бізнес-компетенцій та культури підприємництва;

Напрям діяльності 7. Промоція та підтримка місцевих виробників товарів та послуг;

Напрям діяльності 8. Кадровий потенціал

3.3. Очікувані результати

Реалізація Програми МСП в середньостроковій перспективі дозволить:

- ✓ забезпечити відкритість та прозорість діяльності Запорізької міської ради;
- ✓ консолідувати діяльність місцевих органів влади, бізнесу та громадськості в напрямку презентації інвестиційного потенціалу та перспективних проектів;
- ✓ покращити бізнес-клімат у місті;
- ✓ стабілізувати ситуацію на ринку праці міста та підвищити рівень зайнятості населення шляхом створення нових робочих місць з належними умовами праці;
- ✓ підвищити рівень якості надання адміністративних послуг суб'єктам господарювання;
- ✓ підвищити підприємницьку культуру;
- ✓ сприяти розвитку ініціатив через презентаційні та освітні заходи;
- ✓ сприяти співпраці з проектами міжнародної технічної допомоги;
- ✓ популяризувати стартап-рух;
- ✓ залучити МСП до вирішення загальних проблем міста;
- ✓ посилити конкурентоспроможність місцевих товаровиробників;
- ✓ полегшити доступ МСП до фінансування;
- ✓ визначити та підтримувати перспективні галузі та сфери діяльності МСП у м. Запоріжжі з урахуванням специфіки міста;
- ✓ популяризувати та підвищити імідж м. Запоріжжя.

4. Фінансове забезпечення Програми

Кошторис витрат на виконання Програми розробляється на кожен рік окремо та затверджується рішенням Запорізької міської ради відповідно до обсягів бюджетних призначень згідно з рішенням про бюджет Запорізької міської територіальної громади на відповідний рік.

5. Заходи щодо забезпечення розвитку малого і середнього підприємництва

Назва напряму діяльності (приоритетні завдання)	Зміст заходів Программи з виконанням завдання	Відповідальні за виконання	Строки виконання	Джерела фінансування	Індикатори виконання			
					Очікуваний результат від виконання заходу	7		
1. Прозоре регуляторне середовище	1.1. Проводити перегляд чинних регуляторних активів. Зменшити регуляторний вплив на СГД за рахунок зменшення кількості регуляторних активів.	ДНАГПарП, ГО (за згодою)	щорічно	4	-	Вдосконалення правового регулювання господарських відносин, а також адміністративних відносин між регуляторними органами та суб'єктами господарювання. Покращення регуляторного середовища для ведення підприємницької діяльності. Забезпечення принципів передбачуваності, доцільності, адекватності, ефективності, збалансованості, прозорості та врахування громадської думки.	6	Зменшення кількості регуляторних активів
	1.2. Презентувати та започаткути до обговорення проектів регуляторних активів представників бізнес-спільноти та громадськості з метою збалансування інтересів СГД, громадян та влади.	ДНАГПарП, СДРС (за згодою)	За наявності проєктів	-	-	Збалансування інтересів СГД, громадськості та влади. Забезпечення відкритості та прозорості діяльності Запорізької міської ради. Реалізація права громадян, їх суб'єктів господарювання, їх об'єднань, наукових установ та консультативно-дорадчих органів у здійсненні державної регуляторної політики	Кількість проведених консультацій по кожному регуляторному акту; кількість проведених зустрічей обговоренню.	

1	2	3	4	5	6	7
2. Доступність та якість адміністративних послуг	2.1. Проводити моніторинг та анкетування суб'єктів господарювання щодо якості надання адміністративних послуг ЦНАП М. Запоріжжя та його територіальними підрозділами	ДНАПІтаРП	щомісячно	-	Підвищення рівня якості надання адміністративних послуг суб'єктам господарювання	Кількість проведених анкетувань - щонайменше 200 осіб; підготовлені пропозиції щодо усунення перешкод.
	2.2. Інформувати суб'єктів господарювання щодо наявної актуальної інформації у сфері надання адміністративних послуг на електронних ресурсах та направлення інформації у бізнес-асоціації	ДНАПІтаРП	постійно	-	Підвищення рівня обізнаності суб'єктів господарювання щодо отримання адміністративних послуг, які відносяться до сфери їх діяльності та вирішення питань, які виникають у поточній діяльності	Рівень обізнаності суб'єктів господарювання щодо отримання адміністративних послуг.
	2.3. Розширувати перелік адміністративних послуг, що надаються ЦНАП	ДНАПІтаРП	За необхідності	-	Забезпечення прозорості, доступності та якості надання адміністративних послуг	Можливість отримання максимальної кількості послуг за одне відвідування ЦНАП
	2.4. Проводити наглядовий аудит якості надання адміністративних послуг ЦНАП на	ДНАПІтаРП	Щорічно, починаючи з 2023 року	Бюджет Запорізької міської територіальної громади	Підтвердження якості надання адміністративних послуг ЦНАП на відповідність вимогам стандарту ISO 9001:2015	Отримання сертифікату якості надання адміністративних послуг

14

1	2 відповідність вимогам стандарту ISO 9001:2015.	3	4	5	6	7 послуг вимогам стандарту ISO 9001:2015
3. Покращення бізнес-клімату	3.1. Сприяти діяльності та розвитку нових, надання підтримки діючим суб'єктам інфраструктури підтримки підприємництва (бізнес-інкубаторів, хабів розвитку бізнесу тощо) шляхом проведення регулярних зустрічей з бізнес- асоціаціями та іншими суб'єктами інфраструктури в сфері підтримки підприємництва	ДНАІПтаРП, КП «ПРМ» ЗМР, ЗВО (за згодою), БА (за згодою), ГО (за згодою)	не рідше одного разу у квартал	Вдосконалення, сприяння роботі інфраструктури підприємництва у м. Запоріжжі	Кількість проведених зустрічей	ЦНАП
	3.2. Забезпечити діяльність Запорізької міської координатної ради з питань розвитку підприємництва для розвідування на гальму питань щодо проблем МСП	ДНАІПтаРП	не менше 6 разів на рік	-	Налагодження партнерства бізнес-тромада – влада. Підвищення підприємницької культури	Кількість проведених засідань ради
	3.3. Здійснити заходи з підвищення рейтингу міста в Індексі конкурентоспромож ності міст України (у	ВОМР, КП «ПРМ» ЗМР	постійно, протягом дії Програми	-	Покращення якості ділового середовища, підвищення прозорості умов ведення бізнесу у м. Запоріжжі	Підвищення рейтингу міста в Індексі конкурентоспромож ності міст України

1	2	3	4	5	6	7
15	тому числі шляхом виявлення та системного опрацювання причин негативних тенденцій, що склалися, розробка шляхів їх подолання)	ВОМР, КП «ІРМ» ЗМР	2022 рік – розробка Концепції; 2023-2025-створення Центру підприємництва із подальшим створенням на його базі муніципального інкубатора та акселератора (бізнес-Хаб)	Бюджет Запорізької міської територіальної громади, міжнародні фонди та інші джерела, не заборонені законодавством	Інформаційна та консультаційна підтримка МСП	Створення та забезпечення функціонування Центру підтримки підприємництва
3.4. Створити та забезпечити функціонування в місті Центру підприємництва із подальшим створенням на його базі муніципального інкубатора та акселератора (бізнес-Хаб)	ЗМР, КП «ІРМ» ЗМР, ЗТПП (за згодою), ГО «Кластер IAM» (за згодою), ЗОСТП(р) (за згодою)	Починач и з 2023 року	Бюджет Запорізької міської територіальної громади та інші джерела фінансування, не заборонені законодавством	Створено робочих місць	Залучення інвестицій, збільшення надходжень до бюджетів різних рівнів, вирішення соціально-економічних проблем шляхом створення нових робочих місць та забезпечення зростання рівня зайнятості населення	
3.5. Створити індустриальний парк на території м. Запоріжжя. Реалізувати проект з облаштування індустриального парку (розробка проектно-кошторисної документації, план інженерних мереж, проектний план об'єкту, експертиза проекту тощо)						

16

1	2	3	4	5	6	7
3.6. Розвиток кластерного руху, підтримка діяльності кластеру «Інжинінг. Автоматизація. Машинобудування»	КП «ІРМ» ЗМР, МДО (за згодою), ЗТП (за згодою), ГО «Кластер IAM» (за згодою), ЗОСП(р) (за згодою)	щорічно		Підвищення конкурентоспроможності учасників кластера за рахунок впровадження нових технологій; зниження витрат і підвищення ефективності відповідних наукомістких послуг за рахунок ефекту синергії і уніфікації підходів в логістиці, інжинінгу, інформаційних технологіях, менеджменті якості і т. ін.; забезпечення зайнятості в умовах реформування великих підприємств і аутсорсинга; консолідований об'єднання інтересів учасників кластера	Підвищення конкурентоспроможності учасників кластера за рахунок впровадження нових технологій; зниження витрат і підвищення ефективності відповідних наукомістких послуг за рахунок ефекту синергії і уніфікації підходів в логістиці, інжинінгу, інформаційних технологіях, менеджменті якості і т. ін.; забезпечення зайнятості в умовах реформування великих підприємств і аутсорсинга; консолідований об'єднання інтересів учасників кластера	Кількість кластерів на території м. Запоріжжя
3.7. створення реєстру тимчасових споруд м. Запоріжжя	ДАгАМ, КП «ІРМ» ЗМР, РА, БС «Порада» (за згодою)	2022	Бюджет Запорізької міської територіальної громади та інші незаборонені джерела фінансування	Упорядкування інфраструктури, підвищення прозорості умов ведення бізнесу у м. Запоріжжі	Оновлення щонайменше 1 раз на квартал	
3.8. Створити Раду зовнішніх та внутрішніх інвесторів та запровадити її діяльність	ДЕР, КП «ІРМ» ЗМР, БА (за згодою)	За необхідності		Створення сприятливих умов для здійснення підприємницької діяльності	Кількість проведених засідань	
3.9. Забезпечити проведення громадських обговорень змін до Комплексної схеми	ДАгАМ, БА (за згодою)	За необхідності		Підвищення прозорості умов ведення бізнесу у м. Запоріжжі	Кількість проведених засідань	

1	2	3	4	5	6	7
розміщення тимчасових споруд на території м. Запоріжжя	ДНАІГІРП, ДФГБП, БУ (за згодою)	щорічно	Бюджет Запорізької міської територіальної громади	Створення сприятливих умов для здійснення підприємницької діяльності	Кількість СПД, які отримали компенсацію -	
4. Фінансова підтримка МСП	4.1. Здійснити часткове відшкодування відсоткових ставок за кредитами, залученими МСП для реалізації інвестиційних проектів «Доступні кредити 5-7,9%»	ДНАІГІРП, ДЕР, ЗТПП (за згодою), ГО (за згодою), КП «ДРМ» ЗМР	щорічно	Бюджет Запорізької міської територіальної громади	Сприяння застаченню міжнародної допомоги для розвитку підприємництва.	Кількість організованих зустрічей
	4.2. Забезпечити співпрацю проектами міжнародної технічної допомоги, надавати методичну допомогу та консультивну підтримку (семінари, тренінги, навчання) суб'єктам щодо можливостей участи у міжнародних програмах. Налагодити контакти з донорськими проектами/програмами, забезпечення проведення зустрічей представниками проектів.	3			Сприяння застаченню міжнародної допомоги для розвитку підприємництва.	3

18

1	2	3	4	5	6	7
1	Забезпечити вільний доступ зашкавлених осіб до переліку даних потенційних донорів та змісту конкурсів, грантів	ДНАПГарПІ, КП «ІРМ», ЗМР, МДО (за згодою), ЗТПП (за згодою)	шорічно	Бюджет Запорізької міської територіальної громади та інші незаборонені джерела фінансування	Сприяняння співпраці МСП з міжнародними проєктами та започаткуванням донорських контактів на розвиток малого та середнього бізнесу в місті. Створення конгресно- виставкової платформи для презентації, створювання та використання інструментів проектів міжнародної технічної та фінансової допомоги малим і середнім підприємствам м. Запоріжжя.	Кількість учасників форуму; кількість присутніх від представників міжнародних програм
2	4.3. Проводити Бізнес-форум із запрошенням представників міжнародних проектів/програм, які підтримують МСП.	ДНДЕР, КП «ІРМ» ЗМР, ЗТПП (за згодою), дипломати (за згодою), МФ (за згодою), ДО (за згодою), БА (за згодою), ГО (за згодою)	шорічно	Бюджет Запорізької міської територіальної громади та інші незаборонені джерела фінансування	Консолідація діяльності місцевих органів влади, бізнесу та громадськості в напрямку презентації інвестиційного потенціалу та перспективних проектів м. Запоріжжя	Кількість учасників форуму. У порівнянні з попереднім роком: -надходження до бюджету міста, -кількість СГД, - кількість створених робочих місць.
3	4.4. Проводити Міжнародний інвестиційний форум у м. Запоріжжі.	ДНДЕР, КП «ІРМ» ЗМР, ЗТПП (за згодою), дипломати (за згодою), МФ (за згодою), ДО (за згодою), БА (за згодою), ГО (за згодою)	постійно	-	Підвищення рівня обізнаності МСП для попередження порушень вимог чинного законодавства	Кількість консультувань суб'єктів підприємництва
4	5.1. Проводити зустрічі, круглі столи тощо з представниками контролюючих органів, влади,	ДНАПГарПІ, ДПС (за згодою), ГУД (за згодою),	постійно	-		
5.	Інформаційна підтримка МСП					

19

1	2	3	4	5	6	7
експертами з ведення бізнесу, іншими фахівцями до консультування суб'єктів підприємництва.	ГУ ДПСС (за згодою)					
5.2. Наповнювати сайт міської ради у розділі «Інвестору». Розробити матеріали щодо інвестиційного потенціалу міста (інвестиційний паспорт міста, інвестиційний відеоролик про місто). Наповнювати та супроводжувати сайт «Запорізький міський простір» (http://map.zp.gov.ua) та «Інвест-портал» https://invest.zp.gov.ua	ДЕР, КП «ІРМ» ЗМР	постійно	-	Забезпечення інформування про потенційних інвесторів можливості інвестування	Актуалізація інформації	
5.3. Розмістити сервіси щодо започаткування та ведення бізнесу на Платформі ефективного регулювання.	ВОМР, КП «ІРМ» ЗМР	щорічно	-	Забезпечення прозорості процедур, спрощення порядку отримання інформації щодо особливостей започаткування та ведення підприємницької діяльності в місті	Кількість розміщених сервісів щодо започаткування та ведення бізнесу на Платформі ефективного регулювання	
5.4. Проводити громадські обговорення та слухання щодо	ДАгаM, ДІгБ, КП «ІРМ» ЗМР	за наявності		Підвищення рівня поінформованості та обізнаності зацікавлених осіб та мешканців регіону	Кількість проведених заходів	

1	2	3	4	5	6	7
1	роздробки проекту внесення змін до Генплану. Презентація інфраструктурних проектів на території міста	ДНАІГтаРП, КП «ІРМ» ЗМР, ЗТПП (за згодою), ЗВО (за згодою), ГО (за згодою)	щорічно	Бюджет Запорізької міської територіальної громади	Підвищення рівня поінформованості та обізнаності зацікавлених осіб та мешканців регіону щодо підприємницької діяльності	Кількість проведених вуличних лекторіїв, Круглих столів, семінарів, тренінгів, майстер-класів, конкурсів, конференцій
6. Розвиток бізнес-компетенцій та культури підприємництва	6.1. Розвивати підприємницький потенціал шляхом демонстрації успішних бізнес-проектів (вуличні лекторії, Круглі столи, семінари, тренінги, майстер-класи, конкурси, конференції тощо). Проводити зустрічі задля обміну досвідом.	ДОіН, ДССгаM BA (за згодою)	щорічно	Бюджет Запорізької міської територіальної громади	Популяризація підприємницького стилю у загальноосвітніх навчальних закладах міста	Кількість проведених навчань.
	6.2. Розвивати підприємництво зі школи. Проводити навчання основам підприємницької діяльності для молоді із залученням підприємців міста	ДНАІГтаРП, ЗМЦЗ (за згодою) КП «ІРМ» ЗМР	щорічно	ДНАІГтаРП, ЗМЦЗ (за згодою)	Підвищення кваліфікаційного рівня суб'єктів господарювання у сфері управління, маркетингу, права, оподаткування. Сприяння у працевлаштуванні вразливого населення, розвиток підприємницької	Кількість проведених заходів
	6.3. Організовувати тематичні тренінги, семінари, навчання щодо започаткування та ведення					

1	2	3	4	5	6	7
					кризових явищ та підвищення економічного потенціалу міста	
21	діяльності для суб'єктів господарювання, в т.ч. жінок, молоді, початківців, людей з особливими потребами, інших соціально незахищених верств населення, в тому числі із спрямуванням на самозайнятість.	ДНАГІтаРПІ, УВП, КП «ІРМ» ЗМР	щорічно	Бюджет Запорізької міської територіальної громади	Збільшення кількості соціально відповідального бізнесу. Популяризація соціальної відповідальності бізнесу	Кількість проведених зустрічей
6.4. Підтримувати соціальне підприємництво. Вивчати та поширювати досвід щодо реалізованих проектів соціально орієнтованого бізнесу м. Запоріжжя . Запукати бізнес-структури до врегульовання соціальних проблем міста.	ДНАГІтаРПІ, ДССтАМ, КП «ІРМ» ЗМР, ГО, БІ, акселератори, ФПС, ЗТПІ (за згодою)	щорічно	Бюджет Запорізької міської територіальної громади	Популяризація стартап-руху шляхом підтримки функціонування презентаційно-освітньої платформи (школи стартапів, конкурсу та форуму стартапів) для інклузивного розвитку бізнес-середовища міста, запускання активних і обдарованих молодих людей, жінок, творчих особистостей.	Проведено заходів Кількість менторів Кількість втілених проєктів; Кількість створених робочих місць	

1	2	3	4	5	6	7
громадянського супільства. Проводити Фестиваль старгартів.	6.6. Сприяти організації групових бізнес-турів для підприємців міста задля обміну досвідом та впровадження кращих практик.	КП «ІРМ» ЗМР	постійно	-	Підвищення культури підприємництва.	Кількість проведених бізнес-турів
7. Промоція та підтримка місцевих виробників товарів та послуг	7.1. Виготовляти та розповсюджувати промоційні та інформаційні матеріали для просування місцевих товаровиробників	УВП, ДНАІГтаРП, ДКВтАП, КП «ІРМ» ЗМР, ГО (за згодою), БС «Порада» (за згодою)	постійно	Бюджет Запорізької міської територіальної громади, інші джерела фінансування, які не заборонені законодавством	Формування позитивного іміджу продукції місцевих товаровиробників, підвищення ефективності їх діяльності. Посилення конкурентоспроможності місцевих товаровиробників.	Кількість проведених промоційних кампаній
	7.2. Організувати щорічний фестиваль-ярмарок для презентації продукції місцевих виробників та продажу продукції за цінами «від виробника» та проводити заходи та конкурси з відзначення підприємств.	ДНАІГтаРП, РА	щорічно	Бюджет Запорізької міської територіальної громади	Популяризація успішного бізнесу серед малого та середнього підприємництва	Кількість учасників заходів
	7.3. Запровадити періодичні телевізійні огляди	УВП, ДНАІГтаРП	не рідше 1 разу у квартал	-	Популяризація підприємницької діяльності	Кількість проведених телевізійних оглядів

1	2	3	4	5	6	7
1	для популяризації нових зразків продукції та висвітлення найкращих практик підприємств міста у ЗМІ.	7.4. Створити та оновлювати інформаційну базу даних діючих підприємств М. Запоріжжя, яка ними продукції, випускається, створити модуль на сайті Запорізької міської ради місцевих товаровиробників.	УВП, ДНАГГарП, КП «ІРМ», ЗМР, ЗТПП (за згодою) БА (за згодою)	постійно	-	Підвищення обізнаності населення щодо продукції місцевих виробників
		7.5. Виготовити промоційну, рекламно-іміджеву продукцію: довідники, буклети, посібники, методичні матеріали, каталоги тощо	ДНАГГарП, УВП, КП «ІРМ», ЗМР, ЗТПП (за згодою), БА (за згодою)	шорічно	Бюджет Запорізької міської територіальної громади, інші джерела фінансування, які не заборонені законодавством	Виготовлення каталогів протягом дії Програми з метою залучення інвестицій та поширення інформації про успішний бізнес серед малого та середнього підприємництва
		7.6. Провести форум «Креативні індустрії»	ДНАГГарП, КП «ІРМ», ЗМР, ГО (за згодою)	шорічно	Бюджет Запорізької міської територіальної громади	Просування продукції суб'єктів підприємництва, збільшення обсягів реалізації місцевої продукції на ринку.

1	2	3	4	5	6	7
1	7.7. Провести регіональний фестиваль місцевих брендів та святкові ярмарки у місті із зачленням місцевих товаровиробників.	ДНАІГтарП, КП «ІРМ» ЗМР	щорічно	Бюджет Запорізької міської територіальної громади	Формування позитивного іміджу продукції місцевих товаровиробників	Проведено регіональний фестиваль; проведено ярмарків зачленено учасників -
2	7.8. Розвивати експортний потенціал підприємств м. Запоріжжя, просувати продукцію місцевих товаровиробників в інших областях України.	ДНАІГтарП, ЗГПП (за згодою) МДО (за згодою), ЕКА (за згодою)	щорічно	Бюджет Запорізької міської територіальної громади -	Сприяння підвищенню ефективності діяльності місцевих товаровиробників на базі постійно діючого Центру Підтримки Експорту. Організація співпраці з інфраструктурами підтримки малого і середнього підприємництва інших міст України з метою обміну досвідом та підвищення ефективності роботи з підприємствами.	Залучено до участі у форумах, виставках, ярмарках представників малого та середнього бізнесу

1	2	3	4	5	6	7
1	перемовинах, конференціях, семінарах, форумах ділового партнерства. У тому числі міжнародних тощо.	Промоціювати експортні можливості регіону	шорічно ЗМР, ЗТПП (за згодою)	Бюджет Запорізької міської територіальної громади	Просування продукції суб'єктів підприємництва, збільшення обсягів реалізації місцевої продукції на ринку	Розроблено Програму, створено веб-сайт; проведено семінарів, кількість учасників
2	7.9. Розробити та впровадити Програму підтримки експорту для діючих мікро-, малих та середніх підприємств у місті (покриття вартості перекладів, створення веб-сайту, сертифікації (у встановлених межах), проводити семінари з питань експортної діяльності тощо).	7.10. Об'єднати місцевих виробників з метою впровадження проекту роздільного збору побутових відходів	БС «Порада» (за згодою) СГД та інші	починаючи з 2022 року	Впровадження культури поводження зі сміттєвими відходами та підвищення екологічної відповідальності мешканців міста, мінімізація кількості сміття та затрат на його вивезення	Кількість проведених зустрічей, Круглих столів
3	8.1. Проводити дослідження «Кадрове забезпечення потреб	ДНАПтарП, ЗМІЗ (за згодою)	-	«Вивчення потреб бізнесу у кадрових ресурсах.»	Вивчені потреби бізнесу у кадрових ресурсах.	

26

1	2	3	4	5	6	7
малого і середнього бізнесу» (у тому числі опитування через ЦНАП)						
8.2. Проводили галузеві ярмарки вакансій.	ЗМІЗ (за згодою)	шорічно	-	Підвищення рівня працевлаштованості населення.	Кількість проведених галузевих ярмарків	

6. Виконання Програми розвитку МСП в місті Запоріжжі

6.1. Координація діяльності по виконанню Програми МСП

З метою координації дій по виконанню Програми МСП розпорядженням міського голови створюється постійно діюча робоча група та затверджується положення про порядок її діяльності. Очолює робочу групу заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради згідно з розподілом обов'язків.

До складу робочої групи входять відповідальні фахівці департаменту надання адміністративних послуг та розвитку підприємництва Запорізької міської ради, інших виконавчих органів Запорізької міської ради, депутати Запорізької міської ради та, за згодою, представники установ, організацій, бізнес-асоціацій, громадських організацій, підприємці, що залучені до виконання проектів та завдань Програми МСП.

Заходи Програми МСП можуть коригуватися з урахуванням результатів моніторингу виконання завдань Програми МСП, моніторингу проблем та потреб МСП, існуючої соціально-економічної ситуації, реальних можливостей видаткової частини бюджету міста, у випадках зміни законодавчих, нормативно-правових та інших актів.

Внесення змін і доповнень здійснюється за ініціативи виконавців заходів Програми, постійних депутатських комісій міської ради, громадських організацій підприємців, СПД та інших зацікавлених осіб. Ініціатор готує пропозиції, до яких додає вичерпне обґрунтування (у разі необхідності - розрахунок витрат) запропонованих змін та подає до департаменту надання адміністративних послуг та розвитку підприємництва міської ради для опрацювання і подальшого внесення пропозицій на розгляд засідання робочої групи.

Робоча група зирається за необхідності та виконує наступні функції:

- організовує взаємодію підрозділів виконавчих органів міської ради, органів державної влади, СПД, громадських організацій, бізнес-асоціацій для реалізації завдань Програми МСП;
- здійснює підготовку звітів про стан реалізації Програми МСП, надає їх міському голові, постійним депутатським комісіям міської ради та презентує їх на останньому в році засіданні міської координаційної ради з питань розвитку підприємництва. Повний текст звіту підлягає обов'язковому оприлюдненню на веб-сайті міської влади;
- вчиняє інші дії, необхідні для забезпечення виконання завдань Програми МСП.

6.2. Моніторинг та оцінка

Моніторинг передбачає регулярний збір і аналіз інформації для відстеження процесу реалізації Програми МСП в цілому та окремих цілей, проектів та завдань за визначений період та індикаторів виконання. Здійснення

моніторингу виконання Програми МСП покладається на департамент надання адміністративних послуг та розвитку підприємництва міської ради.

Моніторинг здійснюється щокварталу з занесенням результатів у відповідну таблицю.

Інформація про хід виконання заходів Програми МСП подається за визначенням Планом дій виконавцями до департаменту надання адміністративних послуг та розвитку підприємництва міської ради для узагальнення.

Результати моніторингу розглядаються на засіданні робочої групи. Робоча група оцінює ступінь виконання поставлених завдань та приймає необхідні рішення щодо подальших дій з виконання Програми МСП.

Оцінка виконання Програми за підсумками року виноситься на обговорення робочої групи за участі зацікавлених сторін, а також на останньому в році черговому засіданні міської координаційної ради з питань розвитку підприємництва.

Остаточна оцінка здійснюється після завершення виконання Програми МСП для визначення ступеня досягнення поставлених цілей і буде слугувати вихідними даними для розробки наступної відповідної програми.

Секретар міської ради

Анатолій КУРТЕВ